

DOMÈNEC FITA

MÉS ENLLÀ DE L'ANÈCDOTA

Tomàs Garcés, el poeta català que té prop d'aquí –a la Selva de Mar– la segona pàtria, no s'amaga de dir que bona part de la seva producció és “de circumstàncies”. Obres lligades a petits esdeveniments, obres que han estat demanades... Tant se val; això és l'anècdota que amb el temps s'oblida, mentre resta el poema. I allò que importa, per a Garcés, és que el poema, a través de l'anècdota, “assoleixi la veritat íntima de qui l'ha escrit”.

L'escultura

Amb l'obra d'art passa igualment. La llibertat creadora i la inspiració de l'artista no es contradiuen pas amb l'obra d'encàrrec. Milers d'obres mestres que històricament van néixer d'un encàrrec omplen avui els museus del món. Ara aquest Sant Vicenç de la façana del temple de Llançà, obra de circumstàncies i fruit d'un encàrrec, és un reflex autèntic de la personalitat i de la veritat de l'autor. Domènec Fita s'ha trobat limitat per unes exigències de tema, de forma, de grandària i de perspectiva, però per altra banda s'ha enriquit amb el coneixement dels que li han encomanat la feina i l'han deixat treballar sense destorbs, fins i tot si trencava, com ho ha fet, els motllos tradicionals. Així l'artista ha hagut de fer una escultura que representés Sant Vicenç, que capigués a la fornícula tants anys deserta, que harmonitzés amb l'escalinata, la portada, les orles i les motlures, les columnes i els capitells d'un conjunt barroc. Però ha pogut crear un Sant Vicenç allunyat de tot convencionalisme, modern en la concepció i en l'execució. Ha hagut de fer una escultura de pedra de Girona, però no s'ha vist obligat a fer servir, com abans, el punxó i l'escarpra, sinó que ha pogut utilitzar les noves tècniques del disc i de la radial. Així la imatge és alhora encarregada i lliure, fruit madur de la inspiració i del compromís. No és una còpia mimètica del barroc, sinó un intent de fer, amb criteris i eines d'ara, allò que equivaldria al barroc del nostre segle.

La pintura

Domènec Fita no és pas un foraster a Llançà. Durant deu estius hi va passar les vacances, hi va fer amics i deixebles i hi va establir lligams indissolubles. Per això ara la inauguració de la imatge de Sant Vicenç ha donat l'ocasió per a un acte paral·lel: el muntatge d'una mostra de la seva obra pictòrica recent. L'exposició s'ha concebut com una antologia de l'obra que Fita ha

produït des del 1984 fins avui. En un temps tan breu com el de quatre anys i en un espai tan limitat com el d'una sala d'exposicions, s'hi concentren amb bona avinença vàries fórmules diferents d'expressió pictòrica. La sèrie **Rock**, de 1984, reflecteix l'espectacle de llum, color, moviment, gest i ritme que envolta els ídols d'aquesta música. A la sèrie **Basel**, de 1985, el cos humà i els objectes més diversos són recoberts per la pròpia tela abans de ser fixada en el bastidor i convertits en imatges expressives sense intervenció del pinzell. Una altra sèrie del mateix any aporta peces informals i abstractes en les quals predominen les textures, les superposicions i els refregats. Una altra de 1986 mostra un conjunt de plec i de butllofes sobre tela, entre la pintura i el relleu. La sèrie **Guixols**, de 1987, és un conjunt de creacions espontànies sobre superfícies preparades amb una emulsió de làtex, en les quals la textura i el color sorgeixen de l'atzar i com a fruit de les diverses fases que componen el procés creatiu.

La veritat

Tot aquest material, tan divers com coherent, expressa l'evolució incansable d'un artista que es resisteix a encasellar-se, que lluita contra corrent, que troba en la seva pròpia inseguretats la principal força creadora. Fita ho prova tot i no està segur en res, però tampoc no segueix els imperatius de cap moda sinó que modifica constantment la seva estètica i crea el seu estil canviant com a reflex del seu estat d'ànim variable. I aquesta obra pictòrica, que també és fruit de les circumstàncies, dels materials emprats i de les seves combinacions casuals, expressa igualment aquella "veritat íntima" que demanava Garcés. Perquè la veritat de Fita és aquesta inquietud permanent que el porta a tantes aventures sense abandonar les essències immutables. Com el nou Sant Vicenç de Llançà que uneix la pedra dels clàssics amb les tècniques del progrés, la fe d'ahir amb les incògnites d'avui, l'art del passat amb l'art que escorcolla el futur.

NARCÍS-JORDI ARAGÓ

Escriptor, President del Col·legi de Periodistes de Girona. Llançà, 1988 – Festa Major de Sant Vicenç